тызэкъотмэ — тылъэш!

1923-рэ ильэсым гьэтхагээү къндэкіы 1923-рэ ильэсым гьэтхагээү къндэкіы

рэ илъэсым гъэтхапэм егъэжьагъэу къыдэкIы 2023-рэ илъэс ШЭМБЭТ

ШЭМБЭТ ІОНЫГЪОМ и 9

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU
тихъытыу нэкlубгъохэр

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Ильэсым иунагьу

Урысые зэнэкьокьоу «Ильэсым иунагьу» зыфиюрэм теконыгьэр кышыдэзыхыгьэхэмрэ ащ хэлэжьагьэхэмрэ зыщафэгушюгьэхэ юфтхьабзэ Адыгэ Республикэм и Правительствэ и Унэтыгьуасэ щыкуагь.

Адыгеим и Ліышъхьэу Къумпіыл Мурат пшъэрылъ къызэрэфишіыгъэм тетэу Іофтхьабзэр зэрищагъ АР-м Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкіэ иминистрэу Мырзэ Джанбэч.

Іофтхьабзэм къекІолІагъэхэм закъыфигъазэзэ министрэм зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, мыщ фэдэ унэгъо зэгурыІожьхэм, унэгъо пытэхэм лъытэныгъэшхо къалэжьыгъ.

«ЗэкІэми шъузэзыпхырэр ІофшІэным гуетыныгъэ зэрэфышъуиІэр, унагъом мэхьанэу

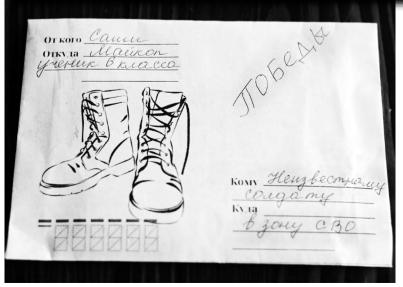
ыкіи шіуагьэу иіэр къызэрэжъугурыіорэр, шъхьэкіафэ зэрэзэфэшъушіыжьырэр, шэн-хабзэхэр зэрэжъугъэлъапіэхэрэр ары. Шъуилъфыгъэхэмрэ шъуипхъорэлъфхэмрэ япіун шъукіуачіэ хэшъолъхьэ, ахэм еджэнымкіэ, творчествэмкіэ, іофшіэнымкіэ гъэхъагъэу ашіыхэрэм шъуащэгушіукіы. Ащ дакіоу чанэу шъуиіофшіэни шъогъэцакіэ, общественнэ іофтхьабзэхэри зэшіошъохых», — къыіуагъ Мырзэ Джанбэч.

АР-м ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ иминистрэ къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, унагъом ІэпыІэгъу етыгъэным Урысыем лъэшэу анаІэ щытырагъэты. Президентыр кІэщакІо зыфэхъугъэ Іофтхьабзэхэу, къэралыгьо программэхэу ыкІи лъэпкъ проектхэу непэ республикэми хэгъэгуми ащагъэцакІэхэрэр зыфытегьэпсыхьагъэхэр унагъом щы ак юн илъыр нахьышІу шІыгьэныр, кІэлэцІыкіухэм япіункіэ амал дэгъухэр ягъэгъотыгъэнхэр, ныбжьыкІэхэр шыІэныгъэм игъогу пытэу теуцонхэр ары.

(Икіэух я 2-рэ нэкіуб. ит).

Ыгу пыкІэу

Мыекъуапэ игурыт еджапІэу N15-м ия 6-рэ класс щеджэрэ Александр Лапшовым къэмлэни 5-мэ адэфэрэ ІэшІу-ІушІу зэфэшъхьафхэр хэушъхьафыкІыгъэ дзэ операцием щыІэ тидзэкІолІхэм афаригъэщагъ.

Іоныгъом и 4-м Александр къызыхъугъэ мафэр хигъэунэфыкіыгъ, ащ ыныбжь илъэс 12 хъугъэ. Имэфэкікіэ шіухьафтынэу къыратыгъэ ахъщэмкіз іэшіу-іушіухэр къыщэфынхэшъ, хэушъхьафыкіыгъэ дзэ операцием хэлажьэхэрэм афаригъэщэнэу рихъухьагъ.

— А гухэлъыр зыздэсІыгъыр тІэкІу шІагъэ, симэфэкІ къэсыфэ сежагъ, — къеІуатэ шъэожъыем. — Зыми сыригъэзыгъэу щытэп, сянэ-сятэхэми къыса-Іуагъэп. ХэушъхьафыкІыгъэ дзэ операциер къызежьагъэм къыщыублагъэу къэбархэм сядэІу, къэтын зэфэшъхьафхэм сяплъы.

(Икlэух я 2-рэ нэкlуб. ит).

Илъэсым иунагъу

(ИкІэух).

«Федеральнэ гупчэм и юпы югъу къызфэдгъэфедэзэ, Адыгеим цІыфхэм социальнэ ІэпыІэгъу ятыгъэным нахь зыщетэгъэушъомбгъу, унагъохэм ящы ак Іэ нахьышІу зэрэхъущтым ренэу тынаІэ тетэгъэты. ТапэкІи тигупсэ республикэ щыпсэурэ унагъохэм щы Іэк Іэ амалэу я Іэхэр нахь дэгъу зэрэхъущтым тынаІэ тедгъэтыщт, унагъом тихэгъэгу мэхьанэу щыратырэр джыри нахь зэрэпытэщтым зэрэтфэльэкІэу тыдэлэжьэщт. Джыри зэ сышъуфэгушю зэнэкъокъум текІоныгъэу къыщыдэшъухыгъэм пае. Псауныгъэ пытэ, насып, щы Іэк Іэш Іу шъуи-Іэнэу сышъуфэлъаю. Шъуиунэхэм фэбагъэ арылъэу, гуІэтыпІэхэу щытынхэу, шъуикІэлэцІыкІухэм ягъэхъагъэхэмкІэ ренэу шъуагъэгуш юнэу шъуфэсэю», - къыІуагъ Мырзэ Джанбэч. Ащ нэужым республикэмрэ

Урысыемрэ текІоныгьэхэр къащыдэзыхыгьэхэм дипломхэмрэ шІухьафтынхэмрэ аратыжьыгьэх. Шъугу къэтэгьэкІыжьы: «Илъэсым иунагьу» зыфиІорэ зэнэкьокъур яенэрэу зэхащэ. КІэлэцІыкІухэу щыІэныгьэм чІыпІэ зэжъу щифагьэхэм ІэпыІэгъу язытырэ Фондымрэ Урысые Федерацием ІофшІэнымрэ цІыфхэр социальнэу ухъумэгьэнхэмрэкІэ и Министерствэрэ а Іофтхьабзэм изэхэщакІох.

Зэнэкъокъум ишъольыр чэзыу унэгъо 38-рэ хэлэжьагъ. Федеральнэ лъэгапІэм республикэр лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ ахэм къыщагъэлъэгъуагъ. «Унэгъо дышъ» зыфиІорэмкІэ — Зыхьэ Заурбыйрэ Мэлайчэтрэ, къалэу Мыекъуапэ; «Къоджэ унагъу» — Бондаренко Александррэ Эсмирэрэ, Шэуджэн район; «Сабыибэ зэрыс унагъу» — Матыченко Александррэ Натальерэ, Джэджэ район;

«Унэгъо ныбжьыкІ» — Хъупэ Рустамрэ Зарэрэ, Кощхьэблэ район; «Шэн-хабзэхэм яухъумэкІо унагъу», — Тхьаркъохъо Тимуррэ Мариетрэ, Тэхъутэмыкъое район.

Тхьаркъуахъохэм яунагъо урысые зэнэкъокъоу «Илъэсым иунагъу» зыфиlорэм илъэныкъоу «Унагьор шэн-хабзэхэм яухъумакly» зыфиlорэмкlэ текlоныгъэр къыдихыгъ. Тхьаркъохъо Тимуррэ Мариетрэ илъэсипшІ хъугъэ унагъо зызэдашІагъэр, зы кlалэрэ пшъэшъищырэ anly. Адыгэ культурэмрэ лъэпкъ шэн-хабзэхэмрэ зыпкъ игъэуцожьыгъэнхэм ыкІи хэхъоныгъэ ягьэшІыгьэным зэшъхьэгьусэхэр чанэу дэлажьэх. Тимур культурэм и Унэу къуаджэу Щынджые дэтым щэбзэ щэрыоныр ыкІи шым узэрэтесыщтыр арегъашІэ. Мариет лъэпкъ тхыпхъэхэр хэдыкІыгъэнхэм ыкІи лъэпкъ шъуашэхэр дыгъэнхэм кІэлэцІыкІухэр фегъасэх, ащи культурэм и Унэ Іоф щешІэ.

AP-м и Лышъхьэ ипресс-къулыкъу

Ыгу пыкІэу

(ИкІэух).

Ахэм ащыщ горэм хэсльэгьуагь пшъэшьэжьые горэм lэшly-lyшly-хэр дзэкlолlхэм афитlупщыгъэу, нэмыкl ныбжьыкlэхэми гьомылэпхъэ зэфэшъхьафхэр афарагьащэхэу, письмэхэр атхыхэу. Сэри къин зылъэгьоу тимамырныгъэ къэзыухъумэхэрэм, мыбэми, сишlyагъэ язгъэкlынэу исхъухьагъ.

Александр янэу Светлана Лапшовам республикэ гъэзетэу «Советская Адыгея» зыфиюрэм юф щешэ. Иквалэ швушэ лъэбэкъоу ышвыгъэр лъэшэу ыгъэшвэгъуагъ ыкви ыгъэгушвагъ.

— Шъыпкъэр пІощтмэ, зэрэунагьоу дгьэшІэгьуагьэ, — къеІуатэ Светланэ. — Илъэс къэс къызыхъугъэ мафэм ехъулІэу къыратырэ ахъщэмкІэ джэголъэ зэфэшъхьафхэр къыщэфыхэу хэбзагъэ. Мыгъэ теупчІыгъ: «Саша, сыда анахьэу узыфаер? ИщыкІагъэмэ, уиахъщэ къыпфыхэдгъэхъощт». «Зыми сыфаеп, кушъхьэфачъи, самокати, телефони зэкІэри сиІэх. Сызыфаер шІухьафтынэу къысатыгьэ ахъщэмкіэ іэшіу-іушіухэр дзэкъулыкъушІэхэм афязгъэщэнэу ары» къытиlуагъ. Макаронхэр, щаир, тхьацухэкІ зэфэшъхьафхэр къэтщэфыхэмэ нахьышІоу сэ слъытагъэ шъхьаем, сикІалэ къыздыригъэштагъэп. «ІэшІу-ІушІухэр зашхыхэкІэ агу нахь къыдищэещт» ыІуагъ. Александр ащ фэдэ унашъо ышІыным ушъхьагъоу фэхъугъэхэм ащыщ сшэу Игорь жъоныгъокІэ мазэм зэзэгъыныгъэм кІатхи, къулыкъу ыхьынэу хэушъхьафыкІыгъэ дзэ операцием зэрэкІуагъэр. Ащ фэгъэхьыгъэ къэбархэр тиунагъо зэпымыоу къызэрэщекІокІыхэрэми къапкъырыкІыгъэу къысшІошІы.

Мы кlэлэ губзыгъэм ащ фэдэ шlушlэн нэшанэр къызэрэхафэрэр апэрэп. 2015-рэ илъэсым Украинэм икъыблэ-къохьапlэ егъэзыгъэкlэ зышъхьэ къизыхыжьынэу хъугъэгъэ унагъохэм кlэлэцlыкlухэр бэу ахэтыгъэх. Ахэм апае шlушlэ lофтхьабзэ янэ зыlут редакцием зызэхещэм Александр илъэситф ныlэп ыныбжыгъэр. Ащ дэжьым иджэгуалъэхэм азыныкъо ыугъойи кlэлэцlыкlухэм афищэгъагъ.

Украинэм щыкіорэ хэушъхьафыкіыгьэ дзэ операцием хэлэжьэрэ дзэкъулыкъушіэхэм апае шіушіэ Іэпыіэгьоу Адыгеим икіырэр зэпыурэп. Ахэр Іофшіэпіэ чіыпіэ зэфэшъхьафхэм ащаугьоих. Александр Лапшовым ыгьэхьазырыгьэ шіушіэ Іэпыіэгьур ыкіи гущыіэ фабэхэр зэрытхэгьэ письмэр Адыгеим икъэзэкъ

ныбжьыкІэмэ я Союз Іоныгъом и 8-м афыІуищагъ.

Ащ итхьаматэу Екатерина Загорулько къызэриlуагъэмкlэ, тхьамэфитlу-щы тешlэ къэс аугьоирэ шlушlэ Іэпыlэгъур зэкlэ тидзэкlоліхэр зыдэщыlэ чlыпlэм нагъэсых.

- Тигуапэ непэ тилІыхъужъхэм зэрахьэрэ Іоф къиныр ныбжь зи Іэхэми, анахьэу ныбжьык Іэхэми, къагуры Іозэ хэти фэлъэкІыщтымкІэ ІэпыІэгъу зэрафэхъурэр. КІэлэеджакІохэм зэпымыоу сурэтшІыгьэхэр, джэгуальэхэр, письмэхэр афатІупщых. Ау непэ Александр къыгъэхьазырыгъэ къэмланхэм афэдиз зы нэбгырэм къытишэл Іагъэ къыхэкІыгъэп. МэфитІукІэ узэкІэ-Іэбэжьымэ тыкъэк южьыгъэ къодый, тидзэкІолІхэм бжыхьэм ящыкІэгъэщтэу къаІуагъэхэр джы зытыугъойхэкІэ, Александр ишІушІэ ІэпыІэгъуи ахэтэу афэтщэщтых. Ежь иахъщэк і экъызэрищэфыгъэри къафэтютэщт, хигъэунэфыкІыгъ Екатерина Загорулько.

Илъэс 12 нахь зымыныбжь Александр Лапшовым изекlyакlэ урымыгушхон плъэкlырэп. Ащ фэдэ цlыфхэр тикъэралыгъо еlэфэхэ, инеущырэ мафэ зэрэпытэщтым тицыхьэ телъ.

ЮШЪЫНЭ Сусан.

Хэдзынхэр макІох

Іоныгьом и 8-м кънщыублагьэу и 10-м нэс Мыекъуапэрэ Каменномостскэмрэ ялінкю къулыкъухэм ядепутатхэр хадзыщтых, джащ фэдэу Мыекъопэ районым идепутат ихэдзын тедзэхэри кющтых.

Іоныгъо мазэм и 10-м мэкъэтыным имэфэ ЗыкІ зэхащэщт. Ащ къыдыхэлъытагъэу Мыекъуапэ ыкІи Мыекъопэ районым янароднэ депутатхэм яхэдзынхэр ащыкІощтых, нэбгырэ 21-р партийнэ спискэмкІэ, 9-р зы мандат зиІэ округхэмкІэ хадзыщтых.

Хэдзынхэр зыщыкІорэ участкэ 72-рэ Адыгеим къыщызэ-Іуахыгъ. Мэкъэтыныр хэдзын округи 9-мэ ащэкІо.

Пстэумкіи хадзын фаер нэбгырэ 46-рэ, кандидатэу хэдзын-хэм ахэлэжьэщтхэр нэбгырэ 203-рэ мэхъу. Ахэм ащыщэу 155-мэ зыкі хэдзыпіэ округхэмкіэ, 45-мэ зы мандат зиіэ округхэмкіэ зыкъагъэлъэгъуагъ.

Участковэ хэдзыпіэ комиссиехэм яіофшіэн пэшіорыгъэшъэу аублагъ. Хэдзынхэр зыщыкіощтхэм зэкіэми видеокамерэхэр ачіэтых. Бюллетеньхэр зыщаратыгъэхэм къыщыублагъэу ахэм зэпымыоу алъэплъэх ыкіи къагъэгъунэх. Хэдзыпіэ участкэхэр полицием икъулыкъушіэхэм пэшіорыгъэшъэу ауплъэкіугъэх. Хэдзынхэр зыщыкіощтхэ мафэм участкэхэм ачіахьэхэрэр пкъыгъо гъэнэфагъэхэр агъэфедэхэзэ ауплъэкіух, щынэгъончъэным къулыкъушіэхэр лъэплъэх.

Іоныгьом и 1-м къыщегьэжьагьэу и 4-м нэс шъолъырыкІэхэм къарыкІыгьэхэу тиреспубликэ щыпсэухэрэм Адыгеим амакъэ щатын амал яІагь. Іоныгьом иапэрэ мафэхэм ахэм апае зипІальэ къэмысыгьэ мэкъэтыныр зэхащагь. Донецкэ ыкІи Луганскэ Народнэ республикэхэм, Запорожскэ ыкІи Херсон хэкухэм яхэбзэихъухьэ къулыкъухэм яхэдзынхэр щыІэщтых. Ащ пае къалэу Мыекъуапэрэ псэупІзу Яблоновскэмрэ хэдзыпІз чІыпІитІу щагьэнэфэгьагь.

Шъолъырыкlэхэм къарыкlыгъэхэу непэ Адыгеим исхэм яфитыныгъэхэр къызфагъэфедэнхэ алъэкlыгъ. Донецкэ Народнэ Республикэм, Луганскэ Народнэ Республикэм, Херсон ыкlи Запорожскэ хэкухэм япарламентхэм янароднэ депутатхэм яхэдзын хэлэжьэнхэ алъэкlыгъ.

Узым шъущиухъумэщт!

Гриппым пэуцужьырэ вакцинэм ихэльхьан Іоныгьом и 1-м республикэм щырагьэжьагь. Ар ильэс кьэс зэрэ Урысыеу щэкlo.

AP-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ и Министерствэ къызэритыгъэмкІэ, гриппым ивирус зэпымыоу зызэблехъу, арышъ, эпидемием зызыщиушъомбгъурэ

лъэхъаныр къемыжьэзэ вакцинэм изэхэлъык Іи хэплъэжьых, хэгъэхъонхэр фаш Іых.

Гриппыр — псынкlәу зәпахырә ыкlи зызыушъомбгъурә узхэм ащыщ. Гухэкl нахь мышlэми, бәхәм мыр уз къызәрыкlоу алъытә. Ау нәмыкl пәтхъу-lутхъу узхэм зябгъапшәкlә, къинәу цlыфым ар зәрәпәкlәкlырәм дакlоу, уз хьылъэхәр хәзыхыхәрәри, зидунай зыхъожьыхәрәри щыlәх.

Зигугъу тшіырэ зэпахырэ узыр жъугъэу къызежьэрэр бжыхьэ кіасэр ыкіи кіымэфэ лъэхъаныр ары. Эпидемиер къемыжьэзэ прививкэр зыхябгъэлъхьаным мэхьанэ иі. Тхьамэфитіу зытешіэкіэ пкъышъолым икъэухъумэн ащ регъажьэ ыкіи илъэс псаум екъу.

Шэкlогъум и 1-м нэс вакцинациер кlощт. Шlоигъоныгъэ зиlэ пстэуми гриппым пэуцужьырэ вакцинэр зыхарагъэлъхьанэу медицинэм иlофышlэхэр къэджэх.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкіэ и Министерствэ иштат хэмыт врач-эпидемиолог шъхьаlэу Шъэожъ Альбинэ къызэриlуагъэмкіэ, республикэм пстэумкіи гриппым пэуцужьырэ

вакцинэ зэхэлъхьэгъу (дозэ) 102700-рэ къыlэкlэхьагъ.

- Вакцинацием пае агъэфедэхэрэр Урысыем къыщашІыгъэ препаратхэу «Совигрипп» (валентни III-у зэхэт) ыкlи «Ультрикс квадри»(валентни IV-у зэхэт) зыфиюхэрэр ары. «Ультрикс квалри» зыфиюрэр ныбжь зи/эхэм апае хэлъхьагъу 8160-рэ ык/и к/элэцІыкІухэм апае хэлъхьагъу мин 20-м ехъу къытІэкІэхьагь. Адрэхэр зэкlэ «Совигрипп» зыфиюрэм фэдэх. Пэтхъу-Іутхъур ыкІи гриппыр къыомыутэкІынхэмкІэ вакцинэхэм яшюгъэшхо къэкю. Узым зиушъомбгъуныр римыгъажьэзэ, вакцинэр зыхябгъэлъхьанымк і мы уахътэр амалышюу щыт. Вакцинэм цыфым ииммунитет ыгъэпытэщт, ащ ишІуагъэ къэмыкІощтмэ, зыпари зэрар къыхьыщтэп. Егъэзыгъэк Іэ вакцинэр зыми хальхьащтэп, ау къагуры оу нахьыбэмэ ахатльхьэмэ бэкІэ нахь дэгъу. Арышъ, кІэлэцІыкІухэр, сымэджэнхэм ищынагьо нахь зышъхьарыт купым къыхиубытэхэрэри къызэрэтыухъумэщтхэм тежъугъэгупшыс! — хигъэунэфыкіыгъ Шъэожъ Альбинэ.

Прививкэ зышІын гухэлъ зиІэхэр зыщыпсэухэрэ чІыпІэм епхыгъэ поликлиникэхэм якІолІэнхэ фае. Гъэсэныгъэм иучреждениехэм ащеджэрэ сабыйхэм вакцинэр ахэзылъхьэрэр кІэлэцІыкІу поликлиникэхэм яІофышІэхэр ары. Джащ фэдэу къоджэ псэупІэхэм ащыпсэухэрэр район гупчэ сымэджэщхэм е фельдшер-мамыку ІэзапІэхэм зафагъэзэн алъэкІыщт.

ЮШЪЫНЭ Сусан.

АР-м и Парламент

Bamloxibiles p mairlain, a LERING HUBIR RAITS X30 HUBIRSX

Гъэстыныпхъэ шхъуантІэр зимыІэхэм ыпкІэ хэмыльэу ар ящагухэм ящэлІэгъэным фытегьэпсыхьэгьэ программэр гьэцэкlагьэ зэрэхъурэм, цlыфым ипсауныгьэ льэшэу зиягьэ езгьэкlырэ уц шlоеу амброзием игьэкlодын афэгьэхьыгьэ кьыкlэльыкlорэ зэхэсыгьор АР-м и Къэралыгьо Совет – Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэм Кощхьэблэ районым щызэхищэгьагь. Ащ игъусагьэх Парламентым ипащэ игуадзэхэу Іащэ Мухьамэдрэ Цэй Эдуардрэ.

Зэхэсыгьом хэлэжьагьэх Къэралыгьо Советым — Хасэм идепутатхэр, АР-м экономикэ хэхъоныгъэмкІэ иминистрэу Шэуджэн Заур, Іахьзэхэлъ обществэу «Газпром межрегионгаз Майкоп» зыфиюорэм ипащэу Екъутэкі Аслъан, АР-м мэкъумэщ хъызмэтымкІэ иминистрэ игуадзэу Сергей Шопиныр, федеральнэ къулыкъу зэфэшъхьафхэм ялІыкІохэр, псэупІэ кой администрациехэм, народнэ депутатхэм я Совет хэтхэр, мэкъумэщ хъызметшІапІэхэм япащэхэр, нэмыкІхэр.

Владимир Нарожнэм Іофтхьабзэр къызэlуихызэ, АР-м и Лышъхьэ «догазификацием» фэгъэхьыгъэ программэр гъэцэк Іагъэ зэрэхъурэм, амброзием игъэкІодын ыуж зэритхэм анаІэ тырагъэтынэу пшъэрылъ къызэрафишІыгъэр, ащ фэшІ мыщ фэдэ Іофтхьабзэхэр муниципальнэ образованиехэм зэращызэхащэхэрэр, нэужым зэфэхьысыжьхэм АР-м и Ліышъхьэ зэращагьэгьозэщтыр къыІуагъ.

Кощхьэблэ ыкІи Шэуджэн районхэр ары мы зэхэсыгъом зигугъу щашІыгъэр. Апэу гъэстыныпхъэ шхъуантІэм иІоф тегущы Іагъэх. Екъутэкі Аслъан къызэриІуагъэмкІэ, Кощхьэблэ районым исым ипроцент 87-мэ гъэстыныпхъэ шхъуантІэр аІэкІахьэ. «Догазификацием» фэгъэхьыгъэ программэм къыхиубытэхэрэм ащыщэу унэгьо 508-р ары льэІу тхыльхэр кьэзытыгьэр. Унэгьо 495-мэ аlахыгьэх, 487-мэ фэlo-фашlэхэр афагъэцэкІэнхэу зэзэгъыныгъэхэм адыкІэтхагьэх, 13-м рагьэгьэзэжьыгь. Мы уахътэм газыр зэращэлІагьэр щагу 420-рэ мэхъу, 67-мэ яунэхэм аращагъ.

Шэуджэн районым исым ипроцент 78,9-мэ гъэстыныпхъэ шхъуантІэр яІ. Къэнагъэхэм ащыщэу тхылъхэр къэзытыгъэхэр унэгъуи 158-рэ мэхъу. Ахэм ащыщэу 149-мэ зэзэгъыныгъэхэр адашІыгъэх, 124-мэ ящагухэм арашэлІагъ, ау джыри зыми иунэ фыращагъэп.

сабыибэ зэрыс унагъохэм, зигъот РайонитІум арысым ипроцент 80-м

макІэхэм, социальнэу мыухъумагъэхэм гъэстыныпхъэ шхъуантІэр яунэхэм зэраращэрэм тырагъэк Іодагъэм пае компенсациехэр сомэ мини 100-м нэсэу къаратыжьых. Ащ фэдэу фэгъэкІотэнхэр зиІэхэм къахиубытэхэу Кощхьэблэ районымкІэ тхылъхэр къэзытыгъэр унэгъо 17, Шэуджэн районымкІэ 6.

Іоныгьо мазэм ыкІэм нэс зэкІэ зэзэгъыныгъэм зыдыкІэтхагъэхэм гъэстыныпхъэ шхъуантІэр афащэным ыуж итых. Іофшіэнхэр игъом зэшіуахынхэм пае бригадэхэр нахьыбэ ашІыгъэх, подрядчикхэр къырагъэблэгъагъэхэу къыхагъэлажьэх.

НэмыкІ муниципальнэ образованиехэм ягъэпшагъэмэ, мы районитІум программем ипхырыщын зэрэщыдэлажьэхэрэм уигъэрэзэнэу щыт, ау джыри щыкlагъэхэр щы!эх. Газ зимы!эхэм зэк!эми тхылъхэр къагъэхьазырыгъэхэп, къезыхьылІагъэхэми зэрищык агъэм тетэу зымыгъэпсыгъэхэр е псэупІэр ежьхэм зэряунаер икъоу къэзымыушыхьатышъугъэхэр къахэкІыгъэх. Ащ нахь гъэлъэшыгъэу Іоф дашІэн фае.

Программэм къызэрэдэлъытагъэмкІэ, гъэстыныпхъэ шхъуантІэр зищагу езыщалІэмэ зышІоигъохэм Іоныгъом и 15-м шІомыкІзу тхылъхэр атынхэ фае. Ащ ыужи программэр къызэтеуцорэп, ау компенсациеу, фэгъэкІотэнэу щыІэхэм апае федеральнэ ахъщэ къатlупучения мехфыц Ішеф ша петшынымы учены учен афэхъухэзэ тхылъхэр тэрэзэу арагьэгъэхьазырынхэу муниципальнэ образованиехэм япащэхэм Екъутэк Аслъан къялъэІугъ.

— Уахътэу къэнагъэр макІэ, цІыфхэм тхылъхэр тэрэзэу агъэпсынхэмкІэ таде-Іэныр шІокІ зимыІэ Іоф. «Социальнэ догазификацием» фэгъэхьыгъэ проектым ипхырыщын, ащ къыдыхэлъытагъэхэр игъом ыкІи икъоу гъэцэкІэгъэнхэм пае хэбзэ къулыкъухэмрэ газымкІэ шъолъыр Программэм къыдыхэлъытагъэу, компаниемрэ Гоф зэдашТэн фае.

ехъумэ гъэстыныпхъэ шхъуантІэр аІэкІэхьэ, ІофшІэнхэр нахь жъугъэлъэшхэмэ, ар проценти 100 хъущт, — къыІуагъ Владимир Нарожнэм иеплъыкІэхэр къыриІотыкІызэ.

ГазымкІэ шъолъыр компанием ипащэ къызэриІуагъэмкІэ, унэм гъэстыныпхъэ шхъуантІэр ищэгъэным пае проектым игъэхьазырын цІыфхэм ахъщэу лъатырэр нахь макІэ хъугъэ. Республикэм ащ пае компенсациеу ыгъэнэфагъэм ишІуагъэкІэ, ыпэкІэ сомэ мин 19 хъущтыгъэмэ, джы непэ сомэ мини 7-м тІэкІу ехъу ныІэп. Ари цІыфхэм алъыгъэІэсыгъэн фай.

Владимир Нарожнэм псэупІэ кой администрациехэм япащэхэм закъыфигьазэзэ, программэм къыхиубытэхэрэм тхылъхэр тэрэзэу агъэхьазырынхэм, фэгъэкІотэнхэр зиІэхэр амалэу къэралыгьом къаритырэм щыгъэгъозэгъэнхэм алъэныкъокІэ ІофшІэныр нахь агъэлъэшынэу къаријуагъ. МФЦ-м, социальнэ фэІо-фашІэхэм ягъэцэкІэн фэгъэзэгъэ къулыкъухэм япащэхэу къырагъэблэгъагъэхэми мы пшъэрылъым игъэцэкІэн нахь чанэу къыхэлэжьэнхэу афигьэпытагь.

Шъугу къэдгъэкІыжьын, «догазификацием» фэгъэхьыгъэ программэм игъэцэкІэн блэкІыгъэ 2022-рэ илъэсым рагъэжьагъ, ащ піэлъэ гъэнэфагъэ иіэп. Урысые политическэ партиеу «Единэ Россиер» ащ кіэщакіо фэхъугъ, УФ-м и Президент къадыригъэштагъ. Владимир Путиным псэупІэу газыр зыдэщагъэхэм ар зимы адэсхэм ящагу гъунапкъэхэм ыпкіз хэмыльзу гьэстыныпхъз шхъуантізр афынагъэсынэу пшъэрылъ къышІыгъ. ЦІыфхэм ежьхэм яунэ зэрэращэлІэщтымрэ зэрэщызэбгыращыщтымрэ зыпкІэ атырэр.

Нэужым амброзием пэшІуекІорэ Іофтхьабзэхэр районитіум зэрэщагъэцакІэхэрэм тегущыІагъэх. Владимир Нарожнэм нэмыкІ муниципальнэ образованиехэм аригъапшэхэзэ, Кощхьэблэ ыкІи Шэуджэн районхэм Іофхэр зэращынахьышІур къыхигьэщыгь. Арэу щытми, джыри гумэкІыгьо ямыІэу пІон плъэкІыштэп.

Мэкъумэщ хъызмэтым епхыгъэ чІыгухэр зыіыгъхэм джыри щыкіэгъабэ яІ. Амыгъэфедэхэрэр зэрэзэлъикІугъэхэм имызакъоу, лэжьыгъэ къызщагъэкІыгьэу, зытырахыжьыгъэхэми, зэрамыжъожьыгъэхэм ыпкъ къикlэу, жъугъэу къащэкlы, Іуамыхыжьыгъэхэми бэу ахэт.

Россельхознадзорым мы лъэныкъомкІэ ипшъэрылъхэр икъоу ымыгъэцакІэхэу Парламентым итхьаматэ ылъытагъ. Нэужым къэгущы агъэхэм ащы щы бэхэми ащ дырагъэштагъ. Джащ фэдэу уц шІоим игъэкодын Іэпэдэлэл зышыхэрэм пшъэдэкІыжьэу ахьырэр нахь гъэлъэшыгъэныр анахь хэкіыпіэ тэрэзэу къаlуагъ.

ЦІыфхэм япсауныгъэ зэрарэу къыфихьырэм, ыгъэсымаджэхэрэм япчъагъэ зэрэхахъорэм, уц шІоир гьэкІодыгьэным пае анахьыбэу анаІэ зытырагъэтын фаехэм, ар игъом изымыупк ыхэрэм пшъэдэкІыжьэу ахьырэм, нэмыкІ Іофыгьохэм зэхэсыгьом щатегущыІагьэх.

«Россельхозцентрэм» и Къутамэу АР-м щыІэм ипащэ къызэриІуагъэмкІэ, амброзиер къыхэмыкІэным пае зэшІохыгьэн фэе шапхьэу щыІэхэр игьом ыкІи икъоу агъэцакІэхэмэ ар нахь макІэу къэкІыщт е кІодыпэщт. Ащ фытегъэпсыхьэгъэ Іофэу зэшІуахыхэрэм апэјухьэрэ мылъкур къыздэкіыщтыми, псэупІэ койхэм амброзием ебэныгъэнымкІэ пэІуагъэхьащт ахъщэр ябюджетхэм къызэращыдэлъытэгъэн фаеми ягугъу ашІыгъ.

Владимир Нарожнэм пстэури къызэфихьысыжьзэ къызэриІуагъэмкІэ, амброзием пэшіуекіогъэным фытегъэпсыхьэгьэ Іофтхьабзэхэр тапэкІи лъагьэкІотэщтых, зэхэсыгъом предложениеу къыщахьыгъэхэми Іоф адашІэщт.

Амброзием игъэкІодын нахь чанэу дэлэжьэнхэу къызщиГорэ джэпсалъэу республикэ къэралыгъо ыкІи чІыпІэ зыгъэ орыш і эжьып і эхэбзэ къулыкъухэм, зэкІэ цІыфэу исхэм афэгъэзагъэр АР-м и Къэралыгьо Совет – Хасэм 2019-рэ илъэсым ыштагъ. Ащ къыщыублагъэу Парламентым ипащэхэмрэ уц шІоим земыгъэушъомбгъугъэным фэгъэзэгъэ Межведомственнэ комиссием хэтхэмрэ илъэс къэс муниципальнэ образованиехэр къакіухьэх, унашъор гъэцэкіагъэ зэрэхъурэр зэрагъэлъэгъу. ТапэкІи а Іофшіэныр лъагъэкіотэщтэу ары къызэраlуагъэр.

ХЪУТ Нэфсэт.

BOXIBORIBIHIBUTBOXOP OPAULIBUTBOX

Ильэсыкіэ еджэгьур бэмышізу аублэжьыгь. Гьэсэныгьэм исистемэ мы аужырэ ильэсхэм хэхьоныгьэхэр ешіых, нахьышіум фэзыщэхэрэ льэныкьо-хэр агьэфедэх. 2023 — 2024-рэ ильэсыкіэ еджэгьум гурыт еджапізхэм зэхьокіыныгьэу афэхьугьэхэм ащыщхэм нэіуасэ шьуафэтшіыщт.

УФ-м просвещениемкІэ и Министерствэ иунашъокІэ федеральнэ къэралыгъо гъэсэныгъэ шапхъэм зэхъокІыныгъэхэр фашІыгъэх, предмети 6: урысыбзэр, литературэр, тарихъыр, обществознаниер, географиерыкІи ОБЖ-р зыкІ шапхъэм техьанхэу агъэнэфагъ.

Джащ фэдэу предмет пэпчъ зыкі къэралыгъо тхылъхэр яіэщтых. Тарихъымкіэ ахэр къыдагъэкіыгъахэх, мы илъэсыкіэ еджэгъум къыщегъэжьагъэу еджапіэхэм тхылъыкіэхэр аіэкіагъахьэх, ащкіэ еджэнхэу аублагъ.

ОБЖ-м анахь мэхьанэшхо ратыщт. Апшъэрэ классхэм ащеджэхэрэр дзэм фэгьэхьазырыгьэнхэм фэшl егьэджэнхэр нахьыбэу афызэхащэхэзэ ашlыщт.

Илъэсыкіэ еджэгъум къыщегъэжьагъэу тыжьын медальхэр афагъэшъуашэхэзэ ашіыщт. 2014-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу ар аратыжьыщтыгъэп. Джы аттестатым оценкэу «4» зы предметымкіэ е тіумкіэ зыхэтхэм мыщ фэдэ медаль аратыщт. Дышъэ медалым фэдэу еджапіэр тыжьынкіэ къэзыухыхэрэм апшъэрэ еджапіэм чіэхьанхэмкіз балл тедзэхэр къафашіыщтых. Дышъэм балл тедзи 5, тыжьыным балли 3 къафыхагъэхъощт.

Илъэситфым къыкlоці зэкіэ предметхэмкіэ тхылъхэр зэблахъунхэу агъэнафэ. Тарихъымкіэ я 11-рэ классхэр зэреджэхэрэ тхылъым хэушъхьафыкіыгъэ дзэ операцием фэгъэхьыгъэхэр дэтых.

ЕджапІэхэм шІэныгьэм имызакъоу, гъэсэныгъэм епхыгъэ Іофыгьохэри нахь зэхафынхэу рагъэжьагъ, къыткІэхъухьэрэ лІэужхэм яхэгьэгу шІу альэгьуным фэгъэхьыгъэ Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафхэр зэхащэнхэр пшъэрылъ шъхьаІэу яІэхэм ащыщ. Ащ къыдыхэлъытагъэу, гьэрекІо къыщегьэжьагьэу «Разговоры о важном» зыфиlорэр Адыгеим ит еджапІэхэм зэкІэми къахэхьагъ. Ащ ишІуагъэкІэ къыткІэхъухьэрэ лІэужхэм ятарихъ нахь игъэкІотыгъэу зэрагъашІэ. Джащ фэдэу мы илъэсым Іоныгъом и 1-м къыщегъэжьагъэу «педагог-методист» ыкІи «педагог-наставник» зыфиlорэ лъэныкъохэр кlэу къыхэхьащтых.

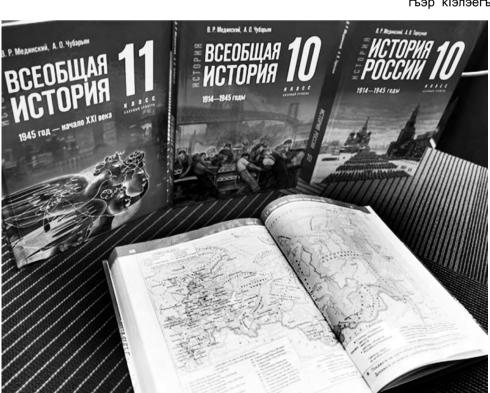
ИлъэсыкІэ еджэгъур республикэм ит еджапІэхэм зэрифэшъуашэу ащаублэжыыгъ. Зэхъо-

кІыныгъэхэм адиштэу Іоф ашІэнэу аублагъ. Мы мафэхэм Адыгэ республикэ гимназием тыщыІагъ, ащ икІэлэегъаджэхэм гущыІэгъу тафэхъугъ.

Ащ къызэрэщытаlуагъэмкlэ, тарихъымкlэ урокхэр шэпхъакlэхэм атетэу зэхащэнхэу аублагъ. Тхылъыкlэхэр къызэрэдагъэкlыгъэхэм егъэгушlох, сыда пlомэ, 1940-рэ илъэсхэм къащегъэжьагъэу а зы темэхэр тхылъыжъхэм арытыгъэх. СССР-р зызэхэзыжыгъэм къыщегъэжьагъэу тхылъхэр бэу къыдагъэкlыгъэх, ау а гумэкlыгъор дэгъэзыжыыгъэ хъугъагъэп.

— Джы тхыльэу къыда-гьэк Іыгьэхэр аужырэ шапхьэхэм адиштэу гьэпсыгьэх, гупсэфых. QR-кодхэм яш Іуагьэк Іэ

ИльэсыкІэ еджэгьум къыщегъэжьагъэу тыжьын медальхэр афагъэшъуашэхэзэ ашІыщт. 2014-рэ ильэсым къыщегъэжьагъэу ар аратыжыыщтыгъэп. Джы аттестатым оценкэу «4» зы предметымкІэ е тІумкІэ зыхэтхэм мыщ фэдэ медаль аратыщт.

шьэ медалым фэдэу тыжьынк реджап Гэр къэзыухыхэрэм апшъэрэ еджап Гэм ч Гэхьанхэмк Гэбалл тедзэхэр къафаш Гыштых. Дышъэм балл тедзи 5, тыжьыным балли 3 къафыхагъэхъощт.

тарихъым хьэхьэгьэ тхыгъэхэм кІэлэегъаджэхэр яплъынхэ, игъэкІотыгъэу зэрагъэшІэнхэ амал яІ. Джы ныбжыкІэхэм Урысыем итарихъ нахь дэгьоу зэрагьэшІэщт. ЫпэкІэ Европэм ыкІи нэмыкІ кърралыгьохэм япхыгъэ

къэбархэр нахь игьэк loтыгьэу арытыгьэхэмэ, джы Урысыем фэгьэхьыгьэ тарихьыр ары анахь мэхьанэшхо зи lэщтыр, — къы lyaгъ егъэджэн-методическэ объединением ипащэу Жанна Ененкэм.

Джырэ уахътъм тарихъымкіэ тхылъыкіэхэр къафащэх. Я 5-рэ, я 6-рэ, я 10-рэ классхэр зэреджэщтхэ тхылъхэр аратыгъахэх, адрэхэри къэкіонхэу ежэх. Программакіэр агу зэрэрихыгъэр кіэлэегъаджэхэми къыта-

Іуагъ. Джы анахьэу анаІэ зытырадзэрэр Урысыем итарихъ ары, ащ ишІуагъэкІэ ныбжьыкІэхэм мы лъэныкъомкІэ нахь шІэныгъэ куухэр арагъэгъотыщтых. ГущыІэм пае, Хэгъэгу зэошхом епхыгъэ параграфхэм нахь зэхапшІэу ахагъэхъуагъ. А екІоліакіэр нахь тэрэзэу шІэныгъэлэжьхэм алъытэ. Урысыем къыщыхъурэ хъугъэ-шІагъэуестыхия мех къэбар нэпцІыхэр ІэкІыб къэралыгъохэм зэрагъэјухэрэр

гумэкІыгьоу щыт. Ар къыдыхэлъытагъэу къыткіэхъухьэрэ лізужхэм яхэгьэгу итарихъ шъыпкъэ ашіэным мэхьанэшхо иі. я 10-рэ классым щеджэхэрэм Апэрэ дунэе зэошхом, СССР-р зэрэзэхащэгъагъэм, Хэгъэгу зэошхом афэгъэхьыгъэу зэрагъэшіэщт. Я 11-рэ классым ар лъыпадзэжьыщт, непэрэ мафэм нэс тарихъым хэхьэгъэ лъэныкъохэр тхылъым итых, хэушъхьафыкіыгъэ дзэ операциери къыдыхэлъытагъ.

Джы кіэлэціыкіухэм яхэгьэгу шіу альэгьуным фытегьэпсыхьэ-

гъэ сыхьатхэр тарихъым иурокхэм къадыхэлъытэгъэщтых. Предметым иструктурэ зэхъокыгъэ хъугъэп, анахьэу джы ана!э зытырадзагъэр Урысыем е Советскэ Союзым ятарихъ, тиш!эныгъэлэжьхэм яш!ош!хэр. Ыпэк!э !эк!ыб къэралыгъохэм афэгъэхьыгъэу тхылъхэм бэ арытыгъэр. Джащ фэдэу темэ пэпчъ шъолъырым фэгъэхьыгъэ сыхьатхэр и!эх. Шапхъэу щы!эхэм къызэрагъэнафэрэмк!э, проценти 10 — 15-р шъолъырым итарихъ фэгъэхьыгъэн фае.

– Джащ фэдэу ОБЖ-мкІэ зэхъокІыныгъэхэр щыІэщтых. КъэкІорэ илъэсым Іоныгьом и 1-м къыщегъэжьагъэу мы предметым ыцІэ зэблахъущт, зэреджэщтхэр «Основы безопасности и защиты Родины». Дзэм ныбжьыкІэхэр фэгъэхьазырыгъэнхэм епхыгъэ егъэджэн сыхьатхэр ащ *къыхэхьащтых,* — къы-Іуагъ ОБЖ-мкІэ кІэлэгъэджэ–зэхэщакІоу Игорь Корневым.

Мы пстэуми ялъытыгъэу предметым изэгъэшІэн зэхъо-кІыныгъэхэр фэхъух. ЫпшъэкІи апшъэрэ классхэм ащеджэхэрэм дзэм фэгъэхьыгъэ шІэныгъэхэр арагъэгъотыщтыгъ. Я 8-рэ классым къыщегъэжьагъэу я 11-м нэс мы предметыр щызэрагъашІэ, тхьамафэм зэ къыхэфэ.

Игорь Корневым къызэриlуагъэмкlэ, егъэджэн сыхьатхэм адакlоу, практическэ Іофшlэнми мэхьанэшхо реты, ащкlэ ищыкlэгъэ Іэмэ-псымэхэр Іэкlэлъ. Ильэс къэс джэгукlэу «Зарница» зыфиlорэм гимназием икlэлэеджакlохэр хэлажьэх ыкlи гъэхъэгъэшlухэр ашlых. Джащ фэдэу ежь еджапlэми зэнэкъокъу зэфэшъхьафхэр щызэхащэх. Текlоныгъэм и Мафэ ихэгъэунэфыкlын сыдигъокlи зэрифэшъуашэу пэгъокlых, Іофтхьабзэхэр рагъэкlокlых.

ДЕЛЭКЪО Анет.

Гъэзетеджэм иеплъыкІ

«Дэнэ гьогум» ихъишьэ изы нэкІубгьу

Адыгэхэр анахь чыпіэ гъэшіэгьонэу, дахэу чышьхьашьом иіэм щыпсэунхэу янасып къыхьыгь. Ау льэпкьым къыкіугьэ гьогу кіыхьэм бэ къиныгьоу щызэпичыгьэр.

Адыгэхэр заокІэ зыми екІугъэхэп, тебэнагъэхэп, ау нэмык лъэпкъыбэмэ агьэфедэхэу бэрэ къыхэкІыгъ. КІэкІэу къэпІон хъумэ — тицІыфышъхьи тичІыгуи гупсэфыгъо я агъэп. Ар къызхэкІыщтыгъэмэ ащыщ чІыпІзу зэрысыщтыгъэхэр: къохьапІи, къокІыпІи, темыри, къыбли къарыкІырэ гьогухэр мыщ щызэхэхьажьыщтыгьэх, щэн-щэфэным пылъхэр, зао зыгорэм езышІылІэнэу къежьагъэхэр мы чІыпІэхэм ащызэблэкІыщтыгьэх. СатыушІхэм ягъогухэри мыщ щыпхырыкІыщтыгъэх. Ахэм ащыщыгь зэрэдунаеу щызэлъашІэрэ «Дэнэ гъогур». Мыр адыгэхэм ячІыгу ичІыпІэ зэфэшъхьафхэмкІэ зэпырыкІыщтыгъ.

Сянэжъ я XIX-рэ лІэшІэгъум къыхэхъухьагъ, къуаджэу Нэшъукъуае къыщыхъугъ. Ащ къы-Іотэжьэу зэхэсхыгъ махъшэхэр апэу зэрилъэгъугъагъэхэр, ахэм зэращыщынэгъагъэр. Махъшэхэр зэпышІагъэхэу, хьылъэхэр ателъхэу ячылэ пэмычыжьэу блэкІыхэу цІыкІузэ ылъэгъугъ. «Дэнэ гьогум» льэгьуабэ зэри-Іагьэр нэмыкІхэми къаушыхьаты. Ахэм зыкІэ ащыщ Анапэрэ Дербентрэ азыфагу зэпхыныгъэ зэрилъыгъэр къызыщыІотэгъэ тхыгъэу сызыlукlагъэхэр. Абхъаз тарихълэжьэу, этнографэу, тхэкІо цІэрыІоу В. П. Пачулиа иІ тхылъ «Падение Анакопии. Легенды Кавказского Причерноморья» ышъхьэу. Мыщ дэтмэ ащыщ «Шэф остыгьэ шіуціитіу» зыфиІорэр. Ащ зыфэзгъазэ сшюигьу. Ижъыкіэ Анапэ ліыжъ Іуш горэ дэсыгъ. Изакъоу псэущтыгь, арыти, шъэожъые ибэ ціыкіу горэ зэрищэліэжьыгъ. Шъэожъыер нэжгъурэу, Іушэу щытыгъ. Ліыжъым ар бэмэ афигьэсагь. Ильэсхэр кІуагьэх, шъэожъыери пкъым иуцуагъ. Лыжъыри жъы дэдэ хъугъэ.

Мафэ горэм ліыжьым кіалэр ыгьэтіыси риіуагь: «Зи мыльку къыпфэзгьанэрэп, сиіэп къыпфэзгьэнэни, шіэныгьэу озгъэгьотыгьэр ары баиныгьэу къып-

фыщысынэрэр. Ащ телъхьэу къыфэсшІын слъэкІыщтыр мы пхъонтэжьыер ары. Мыр зыlэкІэмыгъэкІ, зэгорэм лъэшэу къыпшъхьапэжьыщт...»

ЛІыжъыр дунаим ехыжьыгъ, кІалэри бэрэ ащ фэгъыгъ, ау уахътэм нэшхъэигъори нахь пщегъэгъупшэ. Мафэ горэм пхъонтэжъыем дэлъыр зэригъэшІэнэу кІалэм ыгу къэкІыгъ. Къызызэтырехым, шэф остыгъэ шІуцІитІу нахь дэмылъэу къычІэкІыгь, зым къэнэгьэ хъатэ щымы!эу пыстык!ыгъэу, адрэр зэрэпсаоу. «Сыда шэф остыгъэмэ ясшІэщтыр? СызыпІугъэм ыцІэкІэ хэзгъэнэн», — ыІуи, зыпыстыкІыгьэр хигьэнагь. Ащ лъыпытэу джынапцІэ ыпашъхьэ къиуцуагъ.

- Сыда пхъуантэр къызэтепхыгъ, сыд узыфаер? – ыІуи къеупчІыгъ.
- Сиаталыкъ слъэгъунэу сыфай, ритыжьыгъ мыдрэм джэуап.
- Дунаим ехыжылгы эхэр зыдэщы эхэм сэ к lyaп lэ фысиlэп, ау шэф остыгыр хэбгыанэу, нэмык ləу пш lоигы ор кы пlомэ, пфэзгы эцэк ləн слыж lыңт. Афэсакы уиш lоигы оныгы эхэм. Шэф остыгы эхэр туухэрэр. Ари зым щыш у кы нэжылгы эхэм ягупшыс, ахэр кыри lyu джынапц ləр к lодыжылы

КІалэм шэф остыгъэ ныкъостыр ыгъэкІосэжьыгъ, лъэшэу егупшысагъ зыфэен ылъэкІыщтым.

Ыгу къэкіыгъ нахь пшъэшъэ дахэу Кавказ исыр ыдэжь къыригъэхьынэу. А лъэхъаным Дербент пачъыхьагъур щызыіыгъыгъэ Акъсакъ Темыр нахь дахэ къэмыхъугъэу зы пшъэшъэ закъо иlагъ. Ар джынапціэм къыригъэхьынэу кіалэм тыриубытагъ. Шэф остыгъэр джыри хигъани ишіоигъоныгъэ риіуагъ.

Аущтэу чэщ къэс къырегъэхьы, ежь пшъашъэм а зэкlэ пкіыхьэу къышіошіы. Хэгупшысыхьагъ, къехъуліэрэр шіомытэрэзэу ятэ-янэхэм афиіотагъ.

Акъсакъ Темыр ащ губжыкlаеу ыгъэгубжыгъ, пшъашъэм ипчъэ къэрэгъулхэр lуигъэуцуагъэх. Ащи ишlуагъэ къэкlуагъэп: пшъашъэр чэщ къэс мэкlоды, пчэдыжърэ ипlэ къыхэтэджэжьы. Хэкlыпlэмэ яуси, янэ иlэхъу ыlэ рилъхьанышъ, унэу чэщыр зыщырихрэм къыринэнэу тыриубытагъ.

Ащи ишІуагъэ къэкІуагъэп: зыпилъхьэрэр зэкІэ унэм къенэ.

- Плъэгъумэ пшІэжьыщта уязыгъэхьырэр? ыІуи тыр ыпхъу еупчІыгъ.
- СшІэжьын адэ. ЕтІани чэщ къэс хыормэ амакъэ зэхэсэхы. КІалэр хы Іушъом щэпсэун фае, ыІуагъ пшъашъэм.

Дзэшхо ыугъойи ежьагъ Акъсакъ Темыр. Зэрэ Кавказэу зэпыригъэзэжьыгъ, кlалэр агьотыгъэп. Аузэ, Анапэ къынэсыгъэх. Къалэм дэсыр зэкlэ къыдащынэу Акъсакъ Темыр идзэкlолlхэм унашъо афишlыгъ.

Къалэм кlалэм нэмыкl къыдэнагъэп. Ышlэщтыр ымышlэу егупшысэу щысызэ ыгу къэкlыжьыгъ ишэф остыгъэхэр. Пхъуантэр къызызэтырехым, ыгучlэ изыгъ: шэф остыгъэм ызыныкъор щыlэжьэп, псаугъэм щыщэу къэнагъэри мэкlэ дэд. Зэрэхъурэмкlэ, шэф остыгъэмэ шlуагъэу апихын ылъэкlыщтым щыщэу ыгъэфедагъэр зи арыхэп — пшъашъэм тыригъэкlодагъ.

Арэу щытми, къэнэжьыгъэ такъыр ціыкіум кіигъэнагъ, джынапціэри ардэдэм ыпашъхьэ къиуцуагъ:

- Сиунэ ІапІэкІэ къэушъ, шыонэ зэтелъ дэгъу шышІоІум къыІугъэуцу, щыгъын зэтегъэпсыхьагъэхэр, нысапхъэми яти апае шІухьафтынхэр къэгъэхьазырых, риІуагъ ащ кІалэм.
- ЗыгъэпсынкІ, шэф остыгъэм щыщэу къэнэжьыгъэ щы-Іэп, — къыІуагъ джынапцІэм.
 - ГъэцакІэ зыфэсІуагъэр

зэкlэ, — ыlуи, шэф остыгъэр ыгъэкlосагъ...

Къалэм хъулъфыгъэу дэсыр зэкlэ пшъашъэм ыпашъхьэ щызэпэкlэкlыгъ, ахэтэп зылъыхъухэрэ кlалэр.

— Къалэр зэрэщытэу къэшъулъыхъу, — афигъэпытагъ Акъсакъ Темыр идзэкlоліхэм.

Къызалъыхъум, зы кlэлэ шъой-цые закъо унэжъ цlыкlу горэм ипчъэlупэ lycэу къагъоти, къащагъ.

Пшъашъэм зэрелъэгъоу кlалэр къышlэжьыгъ ыкlи ятэ елъэlугъ зи раримыгъэшlэнэу.

— Мо лъапціэр ара шіу плъэгъунэу бгъотыгъэр?! — губжыкіаеу губжыгъэ Темыр Акъсакъ. — Пышъулъ! — ыіуи, идзэкіолімэ унашъо афишіыгъ.

КІалэм мыщ дэжьым къы-

— СыкъызэрэпшІошІырэм фэдэу сымышъо-мыл дэдэп, Акъсакъ Темыр. Сэ сызыпІугьэу, сызыгъэсагъэр лІыжъ Іушыгъ, ащ шІэныгъи, былыми къыситыгъэр бэ. Ппхъу шІу дэдэ сэлъэгъу. Фиты сышІыри, сызэрэщытын фаем фэдэу уапашъхьэ сыкъиуцощт.

КІалэм зыкъызэтыригъэпсыхьи, шы дэгъу къешэси апашъхьэ къиуцуагъ, былымэу иІэри шІухьафтынэу афигъэхьазырыгъэри къаригъэлъэгъугъ. Акъсакъ Темыр ыІон ымышІэу къэнагъ. Арыти, къыугупшысыгъ: «Анапэ щегъэжьагъэу Дербент нэс кэнау ябгъэшІэу сишыхэр псы къабзэ ешъохэзэ сызыбгъэкlожьыкlэ, сипшъашъэ остыщт». Ар фэмыгъэцэкІэным щыгугъыгъ. Ау шэф остыгъэ стэфэ ціыкіоу къэнагъэр хигъани, джынапцІэр ыпашъхьэ къызеуцом, риlуагъ: «Зэхэпхыгъа Акъсакъ Темыр шІоигьор? ГъэцакІэ!» Ащ лъыпытэу шэф остыгъэм щыщэу къэнагъэри стыжьыгъэ.

КІалэм иаужырэ лъэІу джынапцІэм къыфигъэцэкІэжьыгъ.

Зыфэдэ щымыІэгъэ нысащэ ныбжыкІэмэ афашІыгъ, етІанэ

Акъсакъ Темыр ежь ихэгъэгуи джэгу ащыфишІынэу идзэ рищэжьэжьи ядэжь нэсыжьыфэхэ яшыхэр псы къабзэ ешъуагъэх».

Нахыжъмэ къызэраютэжырэмкіэ, а кэнаум илъэужхэм джы къызнэсыгъэми yaloкіэ. А гъогоу Дербент нэсырэм «Махълъэ гъогу» рающтыгъ.

Мыщ фэгъэхыгъэу зы щыс. Хъоткъо Самир «Лики адыгского прошлого» зыфиюу «Адыгэ макъэм» къыригъахъэщтыгъэхэм ащыщ горэм къыщитхыщтыгъ: «Восточные пределы Черкесии во время путешествия Амброджо Контарини в 70-х годах XV-го века, вероятно, достигали Дагестана. Он писал: «Здесь (в Дербенте) есть глубокая долина, которая тянется до Черкесии».

Джыри зы щыс. Адыгэ хэкум мэкіэ дэдэмэ щашіэ тхакіоу, хэбзэ ІофышІэщтыгьэу Ахъмэтыкъо Къазбэч. Мы кІалэм хъишъэу пылъыр бэ. Къэптхын хъумэ, статья шъхьаф ищыкlагь. Тыркуем икІыжьыгьэ лъэрыхьэу Ахъмэтыкъомэ яунагьо 1861-рэ илъэсым къихъухьагъ. ИлъэсипшІ нахь ымыныбжьэу ятэу генералри Болгарием къыщаукІи, яни ышыпхъуи лІэхи, ибэу къани Кавказ къыгъэзэжьыгъ, пэкІэкІыгьэр бэ. Жьэу тхэнэу ригъэжьагъ, хэгъэгу Іофхэми ахэлэжьагъ, журнал зэфэшъхьафхэри къыдигъэкІэу къыхэкІыгъ. Сэ непэ шъунаІэ зытешъозгъадзэ сшІоигьор Ахъмэтыкъом Кавказ, адыгэхэм, нэмыкІ лъэпкъэу ащ исхэм яхьылІагьэу ытхыгьэхэм ащыщхэм къахэфэрэ чыпіэхэр ары:

«...Такой не будет во всем мире от Дербента до Анапы». «Слава о нем гремела от Дербента до Анапы». Мыхэми къаушыхъаты Анапэрэ Дербентрэ зэрипхыхэу гъогу зэриГагъэр. Ар «Шелковый путь» зыфающтыгъэр арынкіи пшіэнэп!

Тихъишъэ зэкlэтэжъугъэугъуай, къэтэжъугъэгъун. Зыми иер къыуитыщтэп, тэ тиlэми уасэ фэтэжъугъэшl.

ХЬАУДЭКЪО Сар.

къ. Мыекъуапэ.

Культурэм и Іофыгъохэр

ТиныбжьыкІэхэм ащыщхэр лауреат хъугъэх

Адыгэ Республикэм илІыкІохэм яІофшІагьэхэр Третьяковскэ галереем икъэгъэлъэгьонэу «КІэлэегъаджэм ыкІи гъэсакІом яобраз сурэтышІ ныбжьыкІэхэм япроизведениехэм къызэрэщатырэр» зыфиІорэм хэлэжьагъэх.

Третьяковскэ галереем ипавильонэу «Искусство XX века» зыфиІорэм мы къэгъэлъэгъоныр къыщызэІуахыгъ.

Зэнэкъокъум текІоныгъэр къыщыдэзыхыгъэхэу лауреат хъугъэхэм тичІыпІэгъухэри ащыщ хъугъэх – Василиса Брагинар, поселкэу Тульскэм искусствэмкІэ икІэлэцІыкІу еджапІэ чІэс (кІэлэегъаджэр Т. А. Сидоренко) ыкІи Кристина Меликсетян, искусствэмкІэ Адыгэ республикэ колледжэу У. Хь. Тхьабысымым ыцІэ зыхьырэм щеджэ (кІэлэегъаджэр С. В. Яшниковар).

Зэнэкъокъум изэфэхьысыжьхэмкІэ анахь дэгъукІэ алъытэгъэ ІофшІагъэхэу къыхахыгъэхэр экспозицием къыщагъэлъагъох. Дунэе кІэлэцІыкІу форумэу шышъхьэІум рекІокІыгъэм ишапхъэ къыдыхэлъытагьэу ар мэлажьэ.

Урысыем исурэтышІ ныбжьыкІэхэм яІофшІэгъэ 66-м экспозицием чІыпІэ гъэнэфагъэ щаубытыгъ, ахэм аныбжь илъэси 5 — 23-рэ. ОсэшІхэм игъоу зэралъэгъугъэмкІэ, кІэухым нэсыгъэ нэбгырэ 500-м нахьыбэм мыхэр къахахыгъэх.

(Тикорр.).

ШэпхъакІэхэм атетэу яІофшІэн зэхащэ

Урысыем и Почтэ къеуалІэрэ цІыфхэм яфэІо-фашІэхэр нахь дэгьоу зэрэзэшІуихыщтхэм ренэу дэлажьэ.

Джырэблагъэ кІуачІэ зиІэ хъугъэ ШэпхъакІэхэм къызэрэдалъытэрэмкІэ, «наложеннэ платежкІэ» агъэхьырэ посылкэм дэлъыр ууплъэкІун уфит хъугъэ ахъщэр птыным ыпэкІэ. Урысыем цифрэ технологиехэмкІэ и Министерствэ а ШэпхъакІэхэр ыухэсыгъэх. Мыщ ыпэкІэ посылкэм дэлъыр ууплъэкІуным пае мыщ къыкІэлъыкІорэ ушъхьагъухэр щыІэнхэ фэягъ: къагъэхьыгъэ посылкэм ионтэгъугъэ ыпэкІэ къаІогъагъэм нахь макІэ зыхъукІэ, къещэкІыгъэм е зэрылъым фыкъуагъэ горэ фэхъугъэмэ, пкъыгъо пчъагъэу дэлъыр зырызэу тхыгьэу гьусэ къыфашІыгьэмэ.

Шапхъэхэм къызэрэдалъытэрэмкІэ, цІыфэу посылкэр къызфагъэхьыгъэр операторым елъэlун ылъэкlыщт дэлъыр ащ ыуплъэкіунэу. Зэкіэ тэрэзэу зэтефэжьмэ, ахъщэр аритыщт. ЗыгорэкІэ ушъхьагъу горэм епхыгъэу къыфахьыгъэ товарым фэмыежь хъумэ, почтэм иІофышІэ ар зэкІегъэкІожьы, ащкІэ ищыкІэгьэ тхылъхэри егьэхьазырых.

«Наложеннэ платежкІэ» заджэхэрэр щэфакіом посылкэр къызыіукіэкіэ ахъщэу ытын фаер ары. Ар зитыхэкІэ, а ахъщэр щакІом исчет ехьэ, е почтэм икъутамэ

ар къащыІихыжьын ылъэкІыщт.

«ШэпхъакІэхэр пхырыщыгъэнхэм пае хэбзэгьэуцугьэу шыІэми зэхьокІыныгьэхэр фэшІыгьэнхэ фэягь. ЦІыфхэм яфэІо-фа--ешехек уошинахын нехеши мехеш гъэным тапэкlи тыдэлэжьэщт», къыІуагъ Урысыем и Почтэ бизнесым ылъэныкъокІэ хэхъоныгъэ егъэшІыгъэнымкІэ къепхыгъэ компаниеу «Финанс технологиехэр» зыфиlорэм ипащэу Владимир Давыдовым.

ШъушІэным пае: Іахьзэхэлъ обществэу «Урысыем и Почтэ» хэгъэгум илогистическэ оператор ин дэдэу щыт, Урысые Федерацием истратегическэ предприятие анахь инхэми ахэхьэ. ЧІыпІэ 38000-м жэпхыгьэ ціыфхэм яфэюфашіэхэр ащ зэшІуехых. Ахэм япроцент 66-рэ фэдизыр псэупіэ ціыкіухэм адэт почтэ къутамэх. 2015-рэ илъэсым къыщыублагьэу Урысыем и Почтэ субсидиехэр щигъэзыягъэх. Хэгъэгур зэрэпсаоу пштэмэ, мы Іахьзэхэль обществэр ары Іофшіапіэ ятыгъэнымкіэ анахь пшъэрылъышхо зэшІозыхырэр: нэбгырэ мин 280-рэ мэхъух почтэхэм Іоф ащызышІэхэрэр.

ШІушІэным и Дунэе мафэ ыпкІэ шъумытэу гъэзетхэмрэ журналхэмрэ шъуак Гэтхэн шъулъэкІыщт

2023-рэ ильэсым икъихьэгъум къыщегьэжьагъэу Адыгэ Республикэм исхэр Іофтхьабзэу «ШІушІэным ичъыг» зыфиІорэм тегьэпсыхьагьэу гьэзет ыкІи журнал 700-м ехьумэ акІэтхэнхэ алъэкІыгъ.

ШІушІэным зышІоигьо пстэуми Урысыем щыпсэурэ цІыф льэпкь зэфэшьзыфагъэзэн алъэкіышт. Аш пае Урысыем и Почтэ имобильнэ гуадзэ, Іофтхьабзэу «ШІушІэным ичъыг» зыфиІорэм инэкІубгъо къызфэжъугъэфедэн шъулъэкІыщт. Ащ нэмыкІэу почтэ къутэмэ пстэуми, ежь почтальонхэми зафэжъугъазэмэ хъущт. АщкІэ ищыкІагъэр шъолъырэу ыкІи социальнэ учреждениеу шъузыфаер къахэшъухыныр ары. Почтэм ежь-ежьырэу тедзэгъухэр зищык агъэхэм аІэкІигъэхьажьыщт. Нэбгырэ зырызхэм ямызакъоу, организациехэри, компаниехэри а Іофтхьабзэм хэлэжьэнхэ алъэкІыщт. ШІушІэ кІэтхэныр Адыгеим исоциальнэ учреждениитфымэ атегьэпсыхьагъэу зэшІопхын плъэкІыщт.

НахьыбэрэмкІэ республикэм исхэр ащ фэдэ шІыкІэм тетэу зыкІатхэхэрэр «Майкопские новости», «Здоровый образ жизни», «Непоседа», «Саша и Маша», «Лечебные письма» зыфиІохэрэр ары. Урысыем и Почтэ икаталог тедзэгъу 6500-м ехъу ижъугъотэн шъулъэкlыщт,

хьафхэм абзэкіэ къыпэкіыхэрэри ахэм ахэхьэх. Общественнэ политикэ мэхьанэ зиІэ, узыгъэчэфыщт, птезыгъэущт, сэнэдехтэзет едикина мехфаксиефес тыза ыкІи журналхэр ахэм ахэбгъотэщтых. КІэлэцІыкІухэм афытегъэпсыхьагъэу 300-м ехъу каталогым къыхеубытэ.

ШъушІэным пае: Іахьзэхэлъ обществэу «Урысыем и Почтэ» логистическэ компаниеу щыт, хэгъэгум истратегическэ предприятиехэм ар ахэхьэ. ЦІыфхэм социальнэ, мылъку, цифрэ технологиехэм алъэныкъокІэ яфэІо-фашІэхэм уащигъэгъозэн ылъэкІыщт Урысыем и Почтэ. Адыгэ Республикэм почтэ къутэми 137рэ и (ащ щыщэу 110-р къуаджэхэм адэт). Километрэ 8000 фэдиз зикlыхьэгьэ автомобиль гъогу 38-рэ республикэм пхырэкІы.

Тикъэбархэм ренэу шъуащыгъозэным пае Почтэм ителеграмм-канал шъукlатх: https://t.me/napochte.

Урысыем и Почтэ ипресс-къулыкъу

Къуалъхьэ къа Гахыщтыгъ

Эксперт учреждениехэм ащыщ иотделение ипащэрэ хыкум-медицинэ экспертымрэ афэгьэхыгьэ уголовнэ Іофым изэхэфын джырэблагьэ ыухыгь Урысыем и Следственнэ комитет и Следственнэ гъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм и Тэхъутэмыкьое следственнэ отдел.

Эксперт учреждением иотделение ипащэ зыфагъэмысэрэр бзэджэшІэгъэ заулэ зэрэзэрихьагьэм пай: УФ-м и Уголовнэ Кодекс ия 290-рэ статья иа 1-рэ ыкІи ия 2-рэ Іахьхэр — къуалъхьэ къаІыпхы зэрэмыхъущтыр, Уголовнэ Кодексым ия 286-рэ статья иа 1-рэ Іахь — ІэнатІэу ыІыгъымкІэ ифитыныгъэхэм ашІокІ зэрэмыхъущтыр ыукъуагъэх.

Хьыкум-медицинэ экспертыр зыфагъэмысэрэр УФ-м и Уголовнэ Кодекс ия 290-рэ статья и ахьэу 5-м и подпунктэу «а»-м епхыгъэу щыт – пэшІорыгъэшъэу зэкъохьэгъэ купым хэтхэм къуалъхьэ зэраштагъэр ары. Ащ нэмыкІзу УФ-м и Уголовнэ Кодекс ия 160-рэ статья ия 3-рэ Іахьи (зыфагъэзэгъэ мылъкур ежь иунаеу зэришІыгъэр) мыщкІэ къыдалъытагъ.

Урысыем и МВД имуниципальнэ отделэу «Адыгейский» зыфиlорэм иподразделениеу экономикэ щынэгьончъэным ыкІи къолъхьэ тын-Іыхыным апэшІуекІорэм къытыгъэ материалхэм атетэу уголовнэ Іофыр къызэІуахыгъ.

Следствием зэригъэунэфыгъэмкІэ, 2019-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу 2022-рэ илъэсым нэс эксперт учреждением иотделение ипащэ хьыкуммедицинэ экспертыр игъусэу зидунай зыхъожьыгъэхэм яэкспертизэкІэ Іофхэр гъэпсынкІэгъэнхэм пае къуалъхьэ къа ахыщтыгъ. Джащ фэдэу зэрэл агъэр къэзыушыхьатырэ тхылъыр аратыщтыгъ. Ау, чамылъхьэзэ, ыпэрапшау ар абзэн (вскрытие) фэягъ. Хабзэу Іофым пылъыр ашІэзэ ахэм ар аукъощтыгъ. Гъогухэм къатехъухьэрэ хъугъэ-шІэгъэ тхьамыкlагьохэм ахэкlуадэхэрэм афэгьэхьыгъэ къэбарыр агентствэу хьадэхэм мехеІшифоІи метьэзагьэм иІофышІэхэм аlэкlагъахьэщтыгъ къуалъхьэ къаlахызэ.

Хьыкум-медицинэ экспертым хьадэм игъэтІылъын епхыгъэ медицинэ фэІофашІэхэм апае щымыІэжьым иІахьылхэм къатырэ ахъщэри ежь зэрэфаеу ыгьэзекІощтыгь. Арэущтэу зекІозэ пстэумкІи сомэ мин 600 фэдиз иджыбэ рилъ-

Уголовнэ Іофэу Теуцожь район прокуратурэм ыухэсыгъэ кlэух зэфэхьысыжьыр гъусэ зыфашІыгъэр хэплъэным пае хьыкумым фагъэхьагъ.

УФ-м и Следственнэ Комитет и Следственнэ гъэ Іорышіапі э АР-м щыІэм ипресс-къулыкъу

Іофым изэхэфын лъэкІуатэ

Урысые Федерацием и Следственнэ комитет и Следственнэ гъэ Горыш ГапІ у Адыгэ Республикэм щы Іэм и Джэджэ следственнэ отдел уголовнэ Іоф къызэІуихыгъ Джэджэ районым ипсэупІэу Джаджэм дэс хъульфыгьэм инэІосэ бзылъфыгъэм утын хьылъэхэр зырехыхэм ыуж идунай ащ зэрихъожьыгъэм фэшІ.

Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс ия 3-рэ статья ия 4-рэ Іахь къыдилъытэрэ бзэджэш агъэр (утын хьылъэхэр зэрэтырищагъэхэм ыкІи ащ ыпкъ къикІэу идунай зэрихъожьыгъэм фэшІ) зэрихьагьэу ащ егуцафэх.

Следствием зэригъэунэфыгъэмкІэ, 2023-рэ илъэсым шышъхьэІум и 31-м Джэджэ районымкіэ псэупізу Джаджэм

щыщ хъулъфыгъэм дэжь шъон пытэхэм яшъонхэм пае инэІосэ бзылъфыгъэр къэкІогъагъ. ЗэдэгущыІэхэзэ зэфэгубжыхи, хъулъфыгъэ ешъуагъэм мызэу, мытюу бзылъфыгъэм ыІэ тырищэягъ, утынэу рихыгъэхэм апкъ къикІэу ащ лъыпытэу бзылъфыгъэм ыпсэ хэкІыгъ.

Мы лъэхъаным уголовнэ ІофымкІэ зэхэфын Іофтхьабзэхэр макІох.

ХэбзэухъумэкІо къулыкъухэм къаты

Ипшъэрылъхэр ыгъэцэкІагьэхэп

Урысыем монополием пэшІуекІогъэнымкІэ и Федеральнэ къулыкъу и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм Кощхьаблэ щыщ предпринимателыр зипшъэрылъ зымыгъэцакІэхэрэм яреестрэ хигьэхьагь.

Мыекъопэ къэлэ поликлиникэм мы илъэсым мэкъуогъум аукционэу зэхищэгъагъэр поликлиникэм иигъэк отыгъэ гъэцэкІэжьын епхыгъэу щытыгъ. Зэзэгъыныгъэм къыдилъытэщтыгъэ уасэр сомэ миллиони 2-м тІэкІу шІокІыщтыгъ.

Мы аукционым подрядчик 12 хэлэжьэгъагъ. Кощхьаблэ щыщ предпринимателыр ащ щатекІуагь ыкІи зэзэгьыныгъэм ыуасэ процент 50 къыщигъэкlагъ. Нэужым нафэ къызэрэхъугъэмкІэ, зэдашІыгьэ зэзэгьыныгьэм пшъэрыльэу къыдилъытэщтыгъэхэр ащ ыгъэцэкІэшъугъэхэп.

«Иамалхэр икъоу къыдилъытагъэхэп, піальэу фагьэнэфагьэм ехъуліэу ыгьэцэкІагьэр зэшІуихын фаеу щытыгьэ Іофшіэным изы Іахь ныіэп. Ар къызхэкІыгъэмкІэ ушъхьагъу горэми игугъу къышІыгъэп», — къытыгъ Урысыем монополием пэшlуекloгъэнымкІэ и Федеральнэ къулыкъу и Гъэ Іорыш Іап І э Адыгэ Республикэм щыІэм ипресс-къулыкъу.

Мыекъопэ къэлэ поликлиникэм ипащэхэм къулыкъум зыкъыфагъэзагъ предпринимателым фэгъэхьыгъэ къэбарыр реестрэм ригъэхьанэу. Игъом гъэцэкІэжьын ІофшІэнхэр зэрэзэшІуимыхыгьэхэм епхыгьэу ащ фэдэу зекlуа-

«Подрядчикым зэзэгъыныгъэм къыдилъытэрэ пшъэрылъхэр икъоу зэримыгъэцэк агъэхэм пае монополием пэшІуекІорэ къулыкъум икомиссие унашъо ышІыгъ а предпринимателыр ильэси 2 пальэкіэ реестрэм хагьэуцонэу. Джы Мыекъопэ поликлиникэм мы аукционым хэлэжьагъэхэм ащыщ нэмык горэм зэзэгъыныгъэ дишІын фаеу хъугъэ», — къытыгъ пресскъулыкъум.

Шыфхэм зэрарышхо къафихьыгъ

Муниципальнэ образованиеу «Джэджэ районым» иадминистрацие ипащэщтыгьэм фэгьэхьыгьэ уголовнэ ІофымкІэ унашьоу аштагьэм кІуачІэ иІэ хьугьэ.

Урысыем щынэгъончъэнымкІэ и 247-рэ статьям иа 1-рэ Іахь (тыкъэ-Федеральнэ къулыкъу и Гъэгорышіапізу Адыгэ Республикэм щыІэм иІофышІэхэм зэрагьэунэфыгьэмкІэ, муниципальнэ образованиеу «Джэджэ районым» ипащэщтыгъэу А. В. Бутусовым Адыгэ Республикэм и Джэджэ район имэкъумэщ чІыгухэм коммунальнэ пыдзафэхэр 2019-рэ илъэсым щычаригъэт Іэгъагъэх. Ащ нэужым химическэ веществохэм аушІоигъэ чІыгу Іахьыр, зэрэмыхъущтыр ышІэзэ, а районым щыпсэурэ бзылъфыгъэ горэм бэджэндэу ритыгъ. Хабзэр ыукъозэ ІэнэтІэзехьэм зэрар къэзыхьырэ веществохэмкІэ чІыгур зэриушІоигъэм дакІоу цІыфхэми, ежь районми иягъэ аригъэкІыгъ, экологиери ыушІоигъ.

Урысые Федерацием и Следственнэ комитет и Следственнэ гъэ орыш ап о у Адыгэ Республикэм щыІэм къыІэкІэхьэгъэ материалхэм ялъытыгъэу я

зыуцухьэрэ дунаим зэрар къыфэзыхьын зылъэкІыщт вещество ыкІи пыдзэфэ щынагъохэм уадэзекІон зэрэфаер) къыдилъытэхэрэр зыукъогъэ илъэс 52рэ зыныбжь хъулъфыгъэу районым ипащэу щытыгъэм епхыгъэ Іофыр зэхэфыгъэ хъугъэ.

Джэджэ районым ихьыкум А. В. Бутусовыр Урысыем и Уголовнэ кодекс ия 247-рэ статья иа 1-рэ Іахь, ия 286рэ статья ия 2-рэ Іахь къызэрэдалъытэрэм тетэу ыгъэмысагъ, тазырэу сомэ мини 100 тыралъхьагъ. Ащ нэмыкІэу къэралыгъом ифедэу сомэ мин 580-рэ, АР-м ипрокуратурэ зэригъэнэфагъэм тетэу, ытынэу ыпшъэ ралъхьагъ. Пщыныжьэу ыхьыщтым хэбзэ кlyaчlэ

Урысыем и ФСБ и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипресскъулыкъу

Шы спортыр

Адыгеим зэрищэлІагьэх

Мы спорт лъэпкъымкІэ Къыблэ ыкІи Темыр-Кавказ федеральнэ шъолъырхэм ячемпионатрэ япервенствэрэ Адыгэ Республикэм щыкІуагъэх.

Ыпшъэкіэ зигугъу къэтшіыгъэ шъольырхэм ахэхьэрэ субъектхэм яліыкіохэм зэнэкъокъум зыщаушэтыгъ. Хабзэ зэрэхъугъэу, Адыгеим испортсменхэм гъэхъэгъэшіухэр ашіыгъэх, текіоныгъэр къыдэзыхыгъэхэм ащыщ хъугъэх. Анахьэу олимпийскэ спорт лъэпкъым хэхьэрэ лъэныкъохэмкіз зэфэхьысыжь дэгъухэр яlэх.

Республикэр къэзыгъэлъэгъогъэ София Горбашенкэм шэу «Мальвина» зыфиlорэм тесэу зэнэкъокъум и «Малый приз» къыфагъэшъошагъ. Джащ фэдэу текlоныгъэр къыдэзыхыгъэхэм ащыщ хъугъэх Дарья Демченкэмрэ (шым ыцlэр Эмир) Анастасия Костылевамрэ (Сир Лоренсе).

Кушъхьэфэчъэ спортыр

Грознэм къыщырагъэжьагъ

Темыр Кавказым щыпсэурэ цІыф льэпкьхэм язэкьошныгьэ гьэпытэгьэным фытегьэпсыхьэгьэ зэнэкьокьур Чэчэн Республикэм икъэлэ шъхьаlэу Грознэм щаублагь.

Мы Іофтхьабзэр 1993-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу рагъэкІокІы. Ар зигукъэкІыр Адыгэ Республикэм иапэрэ Президентэу Джарымэ Аслъан.

Мэфэ пчъагъэм телъытэгъэ зэнэкъокъур апэрэу Чэчэн Республикэм щызэхащэгъагъ. Мыгъэ ащ спортсмени 100-м ехъу

хэлажьэ. Ахэр Урысыем, Белоруссием, Зэхэт Араб Пщыпlэу Эмиратхэм къарыкlыгъэх.

Мэхьанэшхо зиlэ спорт Іофтхьабзэм хэлажьэ Адыгеим щыщэу, спортымкіэ мастерэу Стіашъу Мамыр. Мэфипшіым къыкіоці спортсменхэм километрэ 1100-рэ хъурэ гогъууанэр къакіун фае.

— Темыр-Кавказ федеральнэ шъолъырымрэ Адыгеимрэ кушъ-хьэфэчъэ спортым ягупчэхэу зэрэщытхэр мы зэнэкъокъум джыри зэ къеушыхьаты.

Мы чіыпіэхэм апхырыкіырэ гьогухэм язытет шэпхьэшіухэм адештэ, чіыопсыр дэхэ дэд. Зэнэкъокъур мэфэкі шъыпкъэ зэрэхьущтым, мы спорт лъэпкъым хэхьоныгъэхэр ышіынхэм зэрэфэюрышіэщтым сицыхьэ телъ,

— къыlуагъ Урысыем кушъхьэфэчъэ спортымкlэ и Федерацие ипрезидентэу Вячеслав Екимовым.

Хабзэ зэрэхъугъэу, зэнэкъокъум иаужырэ я 10-рэ едзыгъо Адыгеим щырагъэкlокlыщт. Спортсменхэм километри 124,8-рэ къачъыщт. Іофтхьабзэр Іоныгъом и 16-м щыlэщт, къызыщырагъэжьэщтыр къутырэу Казенно-Кужорскэр ары, зыщаухыщтыр — Мыекъуапэ.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр: АР-м лъэпкъ Іофхэм-

кІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр:
385000 къ. Мыекъуапэ,

Редакциер зыдэщыІэр:

ур. Крестьянскэр, 236

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197 Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79

Редакцием авторхэм къа ихырэр А4-к 1э заджэхэрэ тхьа пэхэу зипчъагъэк 1э 5-м емыхъухэрэр ары. Сагырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь ц 1ык 1унэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэк 1егъэк 1ожьых. Е-mail: adygvoice@

Зыщаушыхьатыгъэр:

mail.ru

УФ-м хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын- хэмкІэ ыкІи зэлъы- ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІоры-шІапІ, зэраушыхьатыгъэ

номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4155 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 1507

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьа
Іэр

МэщлІэкъо С. А.

Редактор шъхьаІэм игуадзэр Тэу 3. Дз.

зыхьырэ секретарыр

ПшъэдэкІыжь

ЖакІэмыкъо А. З.